

عناب از جایگاه حسابداری تا فرصت سرمایه گذاری

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۰/۰۶

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۳/۲۶

کد مقاله: ۲۸۵۵۱

سیدمحمد رضا مشهورالحسینی^۱، احمد مخمل باف^{۲*}

چکیده

دانش حسابداری به عنوان یکی از ابزارهای مهم در توسعه اقتصادی می باشد؛ برای دست یافتن به رشد اقتصادی به اطلاعات قابل اعتمادی که بتواند پشتوانه تصمیمات در برنامه ریزی های مزبور بشود، احتیاج است؛ استفاده از سیستم های حسابداری، نقش مثبت و مؤثری را در توسعه اقتصادی کشورها ایفا می کند. از این رو هیچ جامعه ای نمی تواند به اهداف توسعه اقتصادی خود برسد مگر اینکه زمینه قابل اعتماد بودن و به موقع بودن اطلاعات مالی را فراهم کند و این نقش حسابداری در توسعه اقتصادی و ترغیب افراد به سرمایه گذاری را پررنگ تر می نماید. نظر به این مهم که کشاورزی یکی از عمده ترین ممر درآمدی مردم کشور ایران است و علاوه بر درآمدزایی این مهم به اشتغال نیز می پردازد؛ از این رو این مطالعه به طور خاص نقش حسابداری در توسعه اقتصادی و فرصت سرمایه گذاری در محصول عناب را که از عمده محصولات کشاورزی شرق کشور است را مورد بررسی قرار داد. نتایج حاصل از این مطالعه حاکی از آن است که کشت و پرورش عناب، کسب و کاری تولیدی است که در صورت تولید به موقع، حفظ کمیت و کیفیت مناسب و همچنین ایجاد شرایط مناسب برای بهره برداری، اقتصادی خواهد بود و باعث استفاده بهینه از آن ها در جامعه و فراهم شدن زمینه مناسب برای صادرات می گردد. در پایان نیز پیشنهادهایی از دیدگاه حسابداری ارائه گردید.

واژگان کلیدی: حسابداری، سرمایه گذاری، عناب، کشاورزی.

۱- عضو هیأت علمی گروه حسابداری، واحد بیرجند، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران

۲- عضو جهاد دانشگاهی خراسان جنوبی و دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، واحد بیرجند، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند،

ایران (مسئول مکاتبات) (Ahmadmakmalbaf@yahoo.com)

۱- مقدمه

تاریخ زندگی بشری نمایانگر آن است که محدودیت منابع اقتصادی از عمده‌ترین محدودیت‌هایی است که انسان در فعالیت‌های مختلف اقتصادی از جمله فعالیت‌های کشاورزی از تمدن‌های اولیه تاکنون مبتلابه آن بوده است (حساس یگانه، ۱۳۶۷). حسابداری به‌عنوان بخشی از نظام اطلاعاتی، نقش بارزی را در تصمیم‌گیری‌های مربوط به توسعه اقتصادی ایفا می‌کند. یکی از نیازهای اصلی در توسعه اقتصادی، تصمیم‌گیری‌های درست و آگاهانه است که باید مبتنی بر اطلاعات باشد، بخش زیادی از این اطلاعات، اطلاعات مالی هستند که توسط حسابداران تهیه می‌شوند؛ از این رو حسابداری به‌عنوان یک سیستم اطلاعاتی، یکی از ابزارهای لازم توسعه اقتصادی به حساب می‌آید.

نظر به این مهم که در هر واحد تولیدی و صنعتی دو مقوله برنامه‌ریزی و کنترل که مرتبط با تصمیم‌گیری‌های اساسی می‌باشد وجود دارد؛ لذا با توجه به مطالعه فرکاندوست حقیقی و صیادی (۱۳۸۸) وجود اطلاعات صحیح و به‌موقع جهت تصمیم‌گیری‌های مدیریتی ضروری و لازم می‌باشد. بخش مهمی از این اطلاعات که جنبه مالی دارد، محصول سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری است.

سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری از هدر رفتن منابع اقتصادی در فعالیت‌های اقتصادی از جمله تصمیم‌گیری در سرمایه‌گذاری در محصول عذاب از طریق ارائه اطلاعات به‌موقع و صحیح جلوگیری می‌کند، چرا که این اطلاعات به‌موقع و صحیح که در واقع خروجی‌های سیستم محسوب می‌شوند، خود مبنای تصمیمات مهم در جهت سرمایه‌گذاری و استفاده از منابع محدود قرار می‌گیرند. تغییرات بسیار گسترده در ساختارهای بخش کشاورزی بخصوص در دهه‌های اخیر، ضرورت دسترسی به اطلاعات مالی دقیق‌تر و کامل‌تر این صنعت را افزایش داده است. تجزیه و تحلیل وضعیت مالی و عملکرد مالی عملیات کشاورزی و تکنیک‌ها و ابزارهای دستیابی به آن، از جمله مواردی است که بسیاری از تصمیمات بلندمدت و کوتاه‌مدت در زمینه تولیدات کشاورزی را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

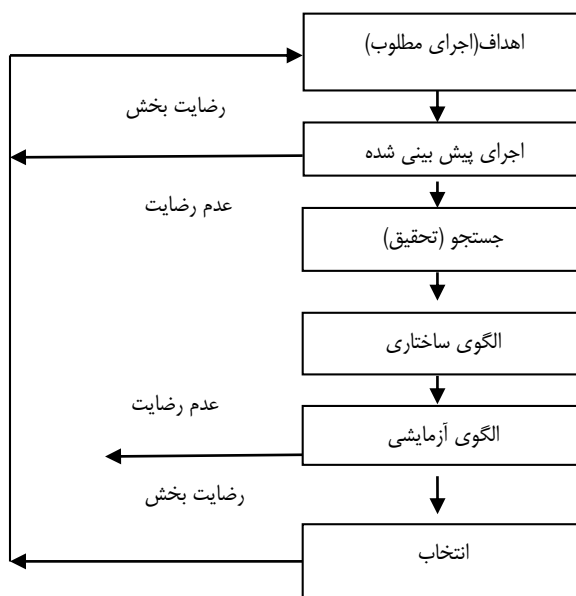
۲- اطلاعات حسابداری و نقش آن در اقتصاد

حسابداری زائیده محیط اقتصادی است یعنی عوامل و مؤلفه‌های اقتصادی در پیدایش حسابداری مؤثر بوده‌اند مثلاً در سیستم عشیرتی و جمع‌آوری غله و آذوقه حسابداری به معنای مباشر سلطان در شمارش اموال خزانه و نظام سرمایه‌داری، حسابداری به مفهوم بسی فراتر که امروزه شناخته شده تلقی می‌شود، لذا نمی‌توان در یک محیط اقتصادی عقب‌مانده انتظار ظهور حسابداری پیشرفته را داشت (بخشانی، ۱۳۹۶).

توسعه قلمرو حسابداری در اقتصاد در ابتدا با بذل توجه بیش‌از اندازه به معیارهای تولید فیزیکی و مادی همراه بود و در نظام حساب‌ها، تنها متغیرهای اقتصادی مورد توجه قرار می‌گرفتند؛ لیکن به تدریج که زبان‌های ناشی از رشد اقتصادی ظاهر گردید، دیگر محصولات ناخالص ملی به‌عنوان معیار سنجش رفاه اهمیت خود را از دست داد زیرا رفاه اقتصادی به‌تنهایی هدف نیست و چنانچه نتواند به اعتلای رفاه اجتماعی انسان بینجامد، اساس آن زیر سؤال و تردید خواهد رفت. از نظر حسابداری، یکی از مشکلات و موانع پیشرفت‌های اقتصادی، کنترل اقتصاد توسط بخش دولتی است؛ چرا که این بخش معمولاً نمی‌تواند مدیریت مناسبی را در حوزه اقتصاد ایفا کند. همچنین یکی از عوامل اصلی مورد نیاز برای رشد اقتصادی که اکثراً به آن اذعان دارند لزوم کوچکتر شدن بخش دولتی است تا از این طریق بتوان سطح کارایی پایین در کشور را در استفاده از منابع افزایش داد (بخشانی، ۱۳۹۶).

۳- الگوی تصمیم‌گیری و نقش اطلاعات حسابداری در آن

تصمیم‌گیری به زبان ساده، انتخاب یک راه از میان راه‌های مختلف است (الوانی، ۱۳۶۷). الگوی تصمیم‌گیری آن است که از واقعیت گرفته شده و روابط بین متغیرها را نشان می‌دهد و می‌توان از آن برای پیش‌بینی در تصمیم‌گیری استفاده کرد (طاهری، ۱۳۷۰). الگوی تصمیم‌گیری معمولاً توصیف رویه‌ای است که براساس آن اتخاذ تصمیم می‌شود (شباهنگ، ۱۳۶۵). یک الگوی کلی که برای تصمیم‌گیری انتخاب گردیده و بر استفاده از اطلاعات حسابداری در این مدل تأکید می‌گردد، به شکل نمودار شماره ۱ است:

نمودار شماره ۱: الگوی تصمیم‌گیری (طاهری، ۱۳۷۰)

این الگوی عمومی تصمیم‌گیری دارای ۶ مرحله است؛ در مرحله اول اهداف تصمیم‌گیرنده تعیین می‌شود. تصمیم‌گیرنده برای استفاده از الگو باید هدف نهایی خود را بشناسد. در مرحله دوم راه حل‌های متفاوتی که برای رسیدن به هدف تعیین شده و انجام آنها امکان‌پذیر است پیش‌بینی می‌گردد، این امر مستلزم بررسی مرتب عمل و اجرای پیش‌بینی شده است. اگر اجرا از سطح پیش‌بینی فراتر شده باشد ممکن است تصمیم‌گیرنده سطح هدف مورد نظر را افزایش دهد و هدف مطلوب‌تری را در نظر بگیرد و اگر در حدود انتظار باشد برای رسیدن به هدف تعیین شده کوشش کند. اگر عمل و اجرا از سطح مورد انتظار کمتر باشد تصمیم‌گیرنده در مرحله سوم که دشوارترین مرحله در کل فرایند تصمیم‌گیری است روش‌های دیگری را برای عمل و اجرا جستجو می‌کند تا شاید فرصت بهتری برای رسیدن به هدف تعیین شده به دست آورد. این جستجو برای سایر روش‌های عملکرد و اجرا نیاز به کسب اطلاعات درباره موقعیت‌ها و محیط‌های آتی را آشکار می‌سازد. در مرحله چهارم تصمیم‌گیرنده برای انتخاب استراتژی مناسب از میان استراتژی‌های مختلف، یک الگو می‌سازد. که آن، اثرات استراتژی‌های مختلف را بر معیارهایی که در قالب اهداف بیان شده‌اند و در محیط‌های متفاوتی که ممکن است رخ دهد، پیش‌بینی می‌کند. او در مرحله پنجم الگویی مورد آزمایش واقع می‌شود تا مشخص شود که وقتی تصمیم‌گیرنده عملیات را اجرا می‌کند آیا الگو می‌تواند پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهد یا خیر؟ اگر نتیجه آزمایشی که از الگو به دست می‌آید رضایت‌بخش باشد مرحله ششم یعنی انتخاب انجام می‌گردد (طاهری، ۱۳۷۰)

حال اطلاعات حسابداری در کدام مراحل از این الگوی عمومی تصمیم‌گیری کاربرد دارد؟ پاسخ این است که از آن در تمام مراحل استفاده می‌شود؛ اما کاربرد آن در مراحل ۲، ۴ و ۶ اساسی است. ابتدا بهتر آن است ماهیت اطلاعات مشخص گردد.

۴- نقش اطلاعات و ارقام حسابداری در رغبت به سرمایه‌گذاری در میوه‌عنان

اطلاعات حسابداری که به تصمیم‌گیرندگان برون‌سازمانی ارائه می‌شود در قالب گزارش‌ها و صورت‌های مالی است که شامل صورت حساب سود و زیان، ترازنامه و صورت جریان وجوه نقد است که به دلیل عدم نقش استفاده‌کنندگان در تهیه این گزارشات، مجامع دولتی و مؤسسات علمی و حرفه‌ای حسابداری، واحدهای گزارشگر را به رعایت اصول و استانداردها موظف می‌کنند، تا استفاده‌کنندگان با اعتماد کامل این نوع و اطلاعات و گزارش‌ها را برای تصمیم‌گیری مورد استفاده قرار دهند (طاهری، ۱۳۷۰).

اطلاعات حسابداری به گونه‌ای تهیه و ارائه می‌گردد که برای استفاده‌کنندگان با دانش متعارفی از حسابداری قابل فهم باشد اما ویژگی قابل فهم بودن با دانش استفاده‌کنندگان از اطلاعات حسابداری نیز رابطه دارد، یعنی به موازات افزایش دانش حسابداری، استفاده‌کنندگان اطلاعات حسابداری برای آنها قابل فهم‌تر خواهد بود و بهتر می‌توانند در تصمیم‌گیری از آن استفاده کنند.

ویژگی های کیفی اولیه (اصلی) شامل ویژگی مربوط بودن و ویژگی قابلیت اتکاست؛ مربوط بودن یکی از ویژگی های مهم اطلاعات حسابداری است. اطلاعاتی مربوط محسوب می شود که در تصمیم گیری ها مؤثر باشد و بر نوع تصمیمی که استفاده کنندگان اتخاذ خواهند کرد، تاثیر گذارد. ویژگی قابلیت اتکا به اعتماد و اتکالی که استفاده کنندگان می توانند بر اندازه گیری های گزارش شده در اطلاعات حسابداری داشته باشند، اشاره دارد. چنانچه اطلاعات ارائه شده براساس شواهد و مدارک عینی و قابل اثبات انجام شود، قابلیت اتکا خواهد داشت. باید توجه داشت که بین این دو ویژگی رابطه معکوس وجود دارد، بدین معنی که کوشش در جهت ارائه اطلاعات هرچه مربوط به مستلزم کاستن از قابلیت اتکای آن اطلاعات است؛ حتی در پاره ای موارد لازمه ارائه اطلاعات صرفاً مربوط، فدا کردن و نادیده گرفتن قابلیت اتکای اطلاعات است (هندریکسون، ۱۹۸۲).

ویژگی های به موقع بودن، ارزش بازخورد و ارزش پیش بینی ویژگی های فرعی مربوط بودن است. اطلاعات حسابداری نمی توانند با تصمیم گیری مربوط باشد مگر اینکه به موقع باشد یعنی در زمان مناسب در دسترس تصمیم گیرندگان قرار گیرد زیرا بسیاری از انواع اطلاعات، به ویژه اطلاعات حسابداری، نسبت به گذشت زمان حساسیت زیادی دارند و به سرعت ارزش خود را از دست می دهند. ارزش بازخورد به کیفیت اطلاعات که استفاده کنندگان را قادر می سازد تا انتظارات با پیش بینی های قبلی را تأیید یا تصحیح کند اشاره دارد. ارزش پیش بینی به کیفیت اطلاعات که به استفاده کنندگان کمک می کند تا احتمال درستی پیش بینی تصمیمات گذشته با حال را افزایش دهند اشاره دارد.

اهمیت به این مفهوم بکار می رود که اطلاعات حسابداری باید به صورت خلاصه از انبوه اطلاعات، استخراج و ارائه گردد به نحوی که برای استفاده کنندگان بامعنا باشد. اطلاعات بیش از اندازه مانند اطلاعات خیلی کم، می تواند استفاده کنندگان را به اشتباه اندازد زیرا اگر اطلاعات بیش از حد ارائه شود اطلاعات مرتبط با تصمیم گیری در میان انبوه اطلاعات گم خواهد شد و استفاده کنندگان تصمیم گیری صحیحی انجام نخواهند داد. به عبارت دیگر، به همان گونه که اطلاعات کم موجب می گردد که پیش بینی و تصمیم گیری صحیحی انجام نگردد همچنین اطلاعات با جزئیات زیاد و غیرمهم، تصمیم گیری را مشکل خواهد کرد بنابراین اهمیت، محدودیتی را ایجاد می کند که چه اطلاعاتی باید افشا گردد.

قابل مقایسه بودن به این معناست که اطلاعات تهیه شده در یک شرکت یا شرکت های متفاوت براساس یک نوع اصول، روش های حسابداری، طبقه بندی، نحوه افشای حقایق و غالباً در یک چارچوب مشابه ارائه شود تا خصوصیات مشابه آنها مقایسه آنها را امکان پذیر سازد.

صحیح بودن به معنای ارائه واقعیات در قالب کمیت های قابل اندازه گیری با دقت کافی است. برای این کار لازم است که حسابداران بدانند چه چیزی را اندازه گیری می کنند و بعد روش اندازه گیری را انتخاب کنند که نشاندهنده موضوعی باشد که اندازه گیری می شود. از این جهت برای کسب قابل اعتماد بودن ارقام ارائه شده، حسابداران ناچارند که به مفهوم واقعیت یا وجود خارجی رجوع نمایند تا روش های جاری را مستدل نمایند و یا ادعا کنند که اصول و روش های مشخصی نسبت به سایر اصول، اولویت دارد (طاهری، ۱۳۷۰).

بدون تردید یکی از مهمترین ویژگی های کارایی بازار سرمایه شفافیت اطلاعاتی است در یک بازار سرمایه کاراً اطلاعات راجع به اوراق بهادار عموماً و سهامی که در آن مورد معامله قرار می گیرند خصوصاً می بایست به صورت صحیح، به موقع و یکسان در اختیار همگان قرار گیرد تا سرمایه گذاران با کسب اطلاعات جامع در مورد سهامی که تصمیم به خرید و فروش آن دارند و درباره تعیین ارزش معاملاتی آن اتخاذ تصمیم نمایند. اطلاعاتی که بایستی دقیق، جامع و بهنگام باشد. ارسال اطلاعات راجع به شرکت ها به صورت کلی و اجمالی قطعاً ابزار مناسبی را جهت تصمیم گیری سرمایه گذاران فراهم نمی سازد زیرا سرمایه گذاران علاقه مند هستند نتایج ناشی از عملکرد ماه های گذشته به ویژه تاثیرات ناشی از برنامه ها و اهداف آتی را در قالب اعداد و ارقامی که قابل تجزیه و تحلیل باشند مورد بررسی قرار دهند (بخشانی، ۱۳۹۶). بدون شک رسالت حسابداری در ایجاد بازار سرمایه کاراً که نهایتاً منجر به اشتغال در جامعه خواهد شد مؤثر است.

ایجاد نظام های انفورماتیک بخصوص نظام های مالی از جمله وظایف حسابداران است. در حالی که در گذشته رقابت هایی بین متخصصین پژوهش عملیاتی، علوم کامپیوتری و حسابداران وجود داشته به نظر می رسد که مقدار قابل ملاحظه ای اطلاعاتی که در موسسات ایجاد و مبنای تصمیم گیری قرار می گیرد دارای اساس مالی است.

این خصیصه در کشورهای در حال توسعه بیشتر به چشم می خورد. زیرا نقش مدیریت و نظام های انفورماتیک آنقدر جامع نیستند که بتوانند از اطلاعات غیرمالی در تصمیم گیری های خود استفاده نمایند. در بسیاری از موارد مدیران در کشورهای در حال توسعه فقط در صورت الزام تکلیف به سیستم های اطلاعاتی توجه می کنند. به نظر می رسد که حسابداران بنابر اقتضای حرفه و تجربه خود بهتر بتوانند نقش رهبری در ایجاد نظام های انفورماتیک مالی و غیر مالی را که لازمه شرایط توسعه اقتصادی است بر عهده بگیرند زیرا نظام های حسابداری اثربخش به گزارش دهی مربوط، قابل اتکا و به موقع می پردازد و به کشورها در موارد زیر کمک می کند (فرهادی، ۱۳۸۸):

استفاده از منابع موجود برای بهبود سطح زندگی؛

جلوگیری از هدر رفتن تلاش ها و کاهش ضایعات، سرقت و سایر زیان های اقتصادی؛ پاسخ گویی در مقابل سرمایه گذاری های داخلی و خارجی و جذب سرمایه گذاران و پاسخ گویی نسبت به درآمد دولت از محل مالیات ها و منابع دیگر.

در بیشتر اقتصادهای در حال توسعه، حسابداری هنوز در حد وظیفه ابتدای خود یعنی نگهداری اطلاعات تاریخی برای تنظیم صورت های مالی باقی مانده است و به عنوان ابزار مدیریت برای مقایسه، ارزشیابی و تصمیم گیری در خصوص رویدادهای اقتصادی به کار گرفته نمی شود. شاخصه های دیگری از حسابداری همچون حسابداری بهای تمام شده و حسابداری مدیریت در زمینه بهبود و بهره وری در تولید، تعیین سیاست قیمت گذاری، تخصیص مناسب هزینه ها، بهره برداری مطلوب از انواع ماشین ها، سوددهی عوامل تولید، تصمیم گیری در شرایط اطمینان و نبود اطمینان و ... به برنامه توسعه و اقتصاد کمک می کند.

از عوامل منفی بر توسعه اقتصادی می توان به این عوامل اشاره نمود:

تاثیر تورم بر اطلاعات اقتصادی،

نبود جایگاه مناسب استانداردهای ملی حسابداری،

نبود توجه و استفاده نکردن از مباحث و تکنیک های روز حسابداری،

اطلاع نداشتن مدیران از ارزش اطلاعات حسابداری،

نبود توجه جدی دولت به اطلاعات حسابداری،

ارائه نشدن اطلاعات درست و به موقع،

نبود آموزش تکنیک ها و مباحث روز حسابداری در دانشگاه ها،

کم رنگ بودن نقش مجامع حرفه ای در حسابداری ایران،

عدم رقابت بین موسسات بازرگانی، عدم رقابت بین موسسات بازرگانی، اقتصاد نامتعادل (بخشانی، ۱۳۹۶).

با مدنظر قرار دادن عوامل مذکور و توضیحات بیان شده رسالت حسابداری و نقش اطلاعات آن در ایجاد بازار سرمایه کاراً که نهایتاً منجر به ترغیب سرمایه گذاران و اشتغال در جامعه خواهد شد، محسوس می باشد.

حال بعد از توضیحات مبنی بر نشان دادن اهمیت حسابداری و نقش اطلاعات آن بر تصمیم گیری های اقتصادی سرمایه گذاران، در ادامه به سرمایه گذاری محصول استراتژیکی منطقه استان خراسان جنوبی موردی عناب پرداخته می شود تا بدین ترتیب مشخص شود به صورت جزئی و خرد، حسابداری می تواند بر محصول عناب و سرمایه گذاری در آن نقش بسزایی داشته باشد.

عناب یکی از محصولات باغی ایران است، که با توجه به قدمت کشت آن در مقایسه با بسیاری از محصولات باغی رایج در کشور، سهم کمتری از فناوری نوین را داشته و تولید آن عمدتاً بر دانش بومی متکی بوده است. استان خراسان جنوبی با دارا بودن ۹۸ درصد سطح زیرکشت عناب به عنوان اولین تولید کننده عناب در کشور مطرح است؛ بهبود وضعیت تولید عناب نقش مهمی در اقتصاد و درآمد روستاییان خراسان جنوبی ایفا می کند، اما به دلیل عدم بهره وری کافی از امکانات موجود و پایین بودن اطلاعات بهره برداران، از چگونگی کاهش ضایعات این محصول، درآمد ناشی از آن در سطح پایینی قرارداد (غوث، ۱۳۹۲).

آمار و اطلاعات خاص و مستندی در خصوص میزان تجارت ملی و بین المللی عناب وجود ندارد، ولی به طور کلی حجم تجارت جهانی گیاهان دارویی از ۶۰ میلیارد دلار در سال ۱۹۹۶ به ۱۰۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۰ افزایش یافته است. در حال حاضر بیشتر عناب تولیدی جهان در کشورهایی مانند چین و هندوستان تولید می شود که به هیچ عنوان کیفیت عناب تولیدی ایران به ویژه عناب منطقه خراسان جنوبی را ندارد. بنابراین شرایط برای حضور موفق در بازارهای بین المللی به ویژه بازار کشورهای حاشیه خلیج فارس، آسیای میانه و کشورهای هم جوار از جمله ترکیه و عراق فراهم می باشد (میررحیمی و عمومی، ۱۳۹۶).

۵- نتیجه گیری

با توجه به محدودیت منابع و اهمیت جلوگیری از اتلاف منابع به ویژه در کشورهای در حال توسعه، ارزیابی طرح های سرمایه گذاری از سه دیدگاه فنی، مالی و اقتصادی امری ضروری است. نظر به نیاز روز افزون جامعه به استفاده دارویی، تنقلاتی و غذایی از عناب بصورت خام و فرآوری شده، بازاریابی و استمرار سودآور فروش در بازارهای داخلی و بین ملی تضمین شده است. کشت و پرورش عناب، کسب و کاری تولیدی است که در صورت تولید به موقع، حفظ کمیت و کیفیت مناسب و همچنین ایجاد شرایط مناسب برای بهره برداری، اقتصادی خواهد بود و باعث استفاده بهینه از آن ها در جامعه و فراهم شدن زمینه مناسب برای صادرات می گردد. از دیدگاه حسابداری با توجه به مطالعات صورت گرفته و مطالب مطروحه، پیشنهاداتی به قرار زیر جهت بهبود فرصت های سرمایه گذاری ارائه می گردد؛ ۱- خام فروشی به حداقل برسد؛ ۲- بسته بندی با ظاهری مناسب در نظر گرفته شود؛ ۳- میوه، برگ، هسته، پوست و چوب آن فرآوری گردد؛ ۴- صنایع تبدیلی ایجاد و گسترش یابد؛ ۵- محصول به صورت مناسب قیمت گذاری گردد؛ ۶- سطح زیر کشت محصول افزایش یابد؛ ۷- محصول به سایر کشورها صادر شود؛ ۸- محصول مورد

بازاریابی قرار گیرد؛ آموزش های فنی و حرفه ای تولید عنباب توسعه یابد؛ ۹- فرآوری عنباب به صورت داروی گیاهی افزایش و توسعه یابد و ۱۰- در باغات عنباب سیستم حسابداری بهای تمام شده مستقر شود و کنترل های داخلی اعمال گردد.

مراجع

۱. الوانی، مهدی. (۱۳۷۶). مدیریت عمومی، نشر نی.
۲. بخشانی، صفیه. (۱۳۹۶). نقش حسابداری و حسابرسی در توسعه اقتصادی، مجله مدل ها و تکنیک های کمی در مدیریت، دوره دوم، شماره اول، ۱ - ۷.
۳. تقوی، مهدی؛ شاهوردیانی، شادی (، ۱۳۸۹) سرکوب مالی و رشد توسعه اقتصادی، مجله مهندسی مالی و مدیریت پرتفوی، شماره ۴، ۱۹۷ - ۲۱۴.
۴. ثقفی، علی. (۱۳۸۱). مجموعه مقالات اولین سمینار حسابداری ایران، دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی دانشگاه شهید چمران.
۵. حاجی میررحیمی؛ داوود؛ عمویی، علی محمد. (۱۳۹۶). بسته کارآفرینی ترویج کشت و پرورش عنباب. انتشارات اسرار علم، تهران.
۶. حساس یگانه، یحیی. (۱۳۶۷). سیستم حسابداری صنعتی واحدهای تولیدی در ایران، پایان نامه کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، دانشکده اقتصاد و کشاورزی، پیشگفتار.
۷. شباهنگ، رضا. (۱۳۸۲). تئوری حسابداری، سازمان حسابرسی، تهران، جلد اول، چاپ دوم.
۸. شباهنگ، رضا. (۱۳۶۵). حسابداری مدیریت، سازمان حسابرسی.
۹. شریفی، محسن. (۱۳۷۲) سیستم های حسابداری و توسعه اقتصادی، بررسی های حسابداری، سال اول، شماره ۴، ۳۷ - ۴۸.
۱۰. طاهری، محمدرضا. (۱۳۷۰). نقش اطلاعات حسابداری در تصمیم گیری، دانش مدیریت، دوره ۱۳، ۲۱-۲۸.
۱۱. غوث، کمال. (۱۳۹۲). تولید زرشک، زعفران و عنباب بر پایه دانش بومی و نگاهی به پرورش عنباب در سایر کشورها. انتشارات فکریکر، تهران.
۱۲. فرقاندوست حقیقی، کامبیز؛ صیادی، محمد. (۱۳۸۸). بررسی استفاده از حسابداری و روش های آن در خصوص محصولات کشاورزی (مطالعه موردی: قارچ خوراکی). فصلنامه پژوهشنامه حسابداری مالی و حسابرسی. شماره ۳، پ ۱۱۷-۱۴۸.
۱۳. فرهادی، وحید. (۱۳۸۸). نقش حسابداری در اقتصاد ایران، ماهنامه اتاق بازرگانی و صنایع معادن جمهوری اسلامی ایران.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی